

DR. MICHAEL KUYUCU

michael@michaelshow.net

Medya Meslek Birlikleri ne işe yarar ?

Tiak ve AGB sisteminin popüler kültüre yönelik manipülasyon iddiaları tartışıla dursun televizyon mecrasında reyting sistemi kaldığı yerden işlemeye devam ediyor. AGB mahkemelik oldu, inanılmaz iddialar var, kararı yargı verecek. AGB gitti yerine TNS geldi. Tartışmalar azaldı mı, belki hayır ama şiddeti azaldı. TRT önce kendisini bu sisteme dahil edeceğini söyledi sonra yine yan çizdi ve sistem yoluna TRT'siz devam etti.

Türkiye'de yapılan reyting ölçümlerinde çok ciddi hatalar var, mesela TRT kendisinin ölçümlemesine izin vermiyor, peki onun izleyicisi nerde ? Onun izleyicisini kime yazıyorlar , peki ya TRT gibi ölçülmemeyen diğer kanalların dinleyicisi ? Onların hanesine yazılması gereken veri nerde ? Ben bunu bir manavda yapılan mal sayımına benzetiyorum, manav portakalları ve elmaları saymadan envanter tutuyor. 3 koli limon , 2 koli domates diye gidiyor. Envanter yada stok listesinde mağazada var olduğu halde elmalarla armutları yazmıyor. O dükkandan alınan elmalarla , armutların kaç adet satıldığı da dolayısıyla sayılmıyor. Benzer bir tartışma konusu radyo mecralarının

da da var, 1200 kusur radyonun bulunduğu pazarda İpsos KMG adlı araştırma şirketi 110 bilemedi-niz 120 radyo ölçerek sektöre ayna oluyor. Sorulmaz mı diğer 1000 radyo nerde diye ? Onların erişim pazar payları nerde diye ?

Böylesine ilginç bir reyting sistemimiz var, nasıl olsa dinlenmiyor – izlenmiyor diye küçük işletmeleri kaile almıyorlar, peki, ya Kayseri'de yayın yapan ve ölçülmemeyen bir radyo veya tv kanalı o ilde birinci olduğu iddia edilen ölçülmemen ulusal radyo veya tv kanalından daha fazla takip ediliyorsa ne olacak ? Reyting sisteminin bu yönünü kimse tartışmıyor , konuşmuyor. Üç beş tane büyük sermaye grubu mutlu olsun yeter,onlar sustumu hatta bu sistemi destekledi mi her şey günlük güllistanlıkmiş gibi lanse ediliyor. Şunu herkesin bilmesi gerekiyor ki bir pazar hakkında araştırma yapılacaksa o pazarın tüm oyuncularının rolleri kaile alınmalı, bu araştırmayı geçerli kılan o pazarın tüm oyuncularının rollerinin saptanması ve ölçülmesi ile gerçekleşmesidir. TRT yok, bilmem ne yok ..O yok bu yok...Varolanları ölçüp , “işte sonuçlar” deyip araştırma sunmak bilimsel olarak tartışmaya açık bir konudur. İşin traji-komiği denetleyici olarak çalışan üniversitelerde bu konuda hiçbir şey söylemiyor, denetleme konusundaki bütçelerini alıyorlar , birkaç anket araştırma yöntemi kuralına bakıyor ve susuyorlar. Yani denetçi üniversiteler o araştırmanın yöntemini denetliyor, matematiksel olarak doğruluk payına bakıyor ve onayı veriyor. Sonra da sistem o araştırmayı daha da güçlü bir halde “bilimsel geçerliliği olduğu” iddiası ile pazarlıyor.

Reyting sistemi büyük babalara yarıyor, pazarın pastasını onlar yerken pastanın kenarında kalan kırıntıları küçük sermayeli işletmeler alıyor. Reklam ajansları Reyting sistemine girmeyen kanallara reklam vermiyor, hatta daha da ileri gide-

rek kanallara “reyting sistemine girmezseniz reklam alamazsınız..” tarzı tehditlerde de bulunuyorlar. Televizyon mecrasında TİAK , radyo mecrasında ise RİAK üzerinden reyting sistemini pompalayan bir yapı var. Bu yıllar boyunca böyle oldu. TİAK spekülasyonlara dayanamadı ve çöktü , RİAK 'a şimdilik bir şey olmadı, onlar ayakta kaldı.

Bu konuda değişik faaliyetlerde bulduklarını iddia eden meslek birlikleri ise kafalarına göre takılıyorlar. Mesela RATEM adlı Radyo & Televizyon Yayıncılar Derneği var. Bu Ratem ne işe yarar ? Üç beş tane sektörle alakası olmayan eski model akademisyeni yanına alıp arada bir bildiri yayınlarlar, iktidara yakın siyasetçilerin de bol bol katıldığı kokteyl düzenler , siyasetçilerle bol bol fotoğraf çekerler. Bu sadece Ratem için geçerli değil, bu ülkede radyo ve televizyonculuk alanında faaliyet gösteren bütün organizasyon ve dernekler sistemi desteklemekten farklı hiçbir şey yapmıyor.

Bir meslek birliği sigortasız çalıştırılan bir medya işçisine zerre katkısı yok, hepsi de patroncu, reyting sistemine yönelik hiç birinin zerre bir laf etme cesaretleri yok.

Buradan bütün sözde medya birliklerine bir şey söylemek istiyorum:

Eğer biraz yürekliyseniz radyo ve tv reyting sistemini masaya yatırın, bu sistemden muzdarip olan medya işçilerinin mağduriyetlerini çözmeye çalışın. Medyadaki işçi haklarını masaya yatırın, onların sıkıntılarını dost olun,medyada sendikalaşma konusunu kurcalayın

Hiç bir şey yapamasanız bile bu konuda yayınlar yapın, arada bir eleştirel bildirimler yayınlayın, “yalaka” olmayın “protest” olun. Çünkü bu sektörde her şey sizin sandığınız ve iddia ettiğini gibi güllük güllüştür değil beyler. Uyanın, aslında siz hepiniz çok uyanıksınız ya neyse !